

Zápis

z obhajoby disertační práce pana Mgr Daniela Soukupa
konané dne 11. 5. 2011

Téma práce: „Cikánství a jeho vztah k „naší“ vesnici v české literatuře 19. století“

přítomní: Doc. PhDr. Jiří Brabec, CSc. - předseda

Prof. Dr. Phil. Josef Vojvodík, M.A.

Prof. PhDr. Vladimír Svatoň, CSc.

PaedDr. Luboš Merhaut, CSc.

Doc. PhDr. Hana Šmahelová, CSc.

Předseda komise Doc. Brabec zahájil obhajobu a představil přítomným kandidáta.

Školitelka představila doktoranda a seznámila komisi s uchazečem a jeho dizertační prací. Popsala strukturu a vyzvedla především originální, osobitý přístup kandidáta k tematice práce.

Kandidát seznámil přítomné se svou dizertační prací. Sdělil zejména: strukturu a zaměření práce (literární díla s postavami cikánů), přístup nemimetický (hovoří pouze o obrazu cikánů). Vysvětlil svou volbu historického období a zkoumaných děl. Cikánství je v práci chápáno jako synekdocha exotických elementů. Práce tvoří dva celky - první z nich je teoretická reflexe fenoménu cikánství a aplikace v podobě krátkých analýz textů. Druhou část tvoří soubor textů týkajících se relativně homogenního obrazu české vesnice a jejího ohrožení zvenčí, z cikánského tábora. Tyto texty jsou interpretačního charakteru. Důraz v této analýze byl kladen na detaily, které stojí v částečné opozici k doposud publikovaným textům týkajících se této problematiky (Macura, Rak). Téma exotismu je v tomto chápání odrazem konceptu „my“.

Poté oponenti Prof. Svatoň a Dr. Merhaut přednesli závěry svých posudků.

Odpověď kandidáta na posudky oponentů: Kandidát poděkoval za připomínky obou oponentů a za doporučení další literatury. K tématu práce, především k podnětu prof. Svatoně o sedmi podobách cikánského stereotypu, podotkl, že se ve své práci snažil postihnout především samotné texty a nehodlal rezignovat ani na existenci autorského subjektu. Analýza textu mu sloužila také k vytvoření obrazu autorova univerza, i když toto univerzum samozřejmě tvoří pouze výběr autorových prací, nikoliv jeho summa. Fenomén jinakosti podle něj vždy slouží také jako prostředek nahlédnutí vlastního obrazu. Přijímá též výtky týkající se nemimetického přístupu (Dr. Merhaut). Poznámku o rozdílnosti chápání stereotypů mezi jednotlivými rovinami narace (prof. Svatoň) přijímá a vysvětluje, že jej k tomuto přístupu vedla snaha o přesné vymezení tématu (bránit se bezbřehosti). Souhlasí s výtkou prof. Svatoně ohledně užití terminologie („skutečné dějiny“, „skutečná znalost věci“). Vysvětluje ji snahou o definici převládajícího řádu, klíče k chápání společnosti. Před estetickou kvalitou preferuje kvalitu sémantickou - tedy jaká díla nabízejí pozoruhodnou perspektivu zvolené problematiky, přičemž tato perspektiva nemusí mít nutně estetickou kvalitu.

Vyjádření oponentů k vystoupení kandidáta a diskuze: Prof. Svatoň uznává, že jej kandidátova argumentace do velké míry přesvědčila o správnosti zvolené metodologie a tématu. Doc. Šmahelová zmínila problematiku diskurzu - zdali by nebylo vhodné v práci se věnovat také problematice diskurzu, přičemž vyjádřila přesvědčení, že kandidát tuto rovinu dostatečně rozvinul a osvětlil během své odpovědi na posudky oponentů. Prof. Vojvodík zmínil výtku kandidátova porozumění Lévinasově konceptu Jiného. Prof. Vojvodík shrnul

diskuzi s tím, že doktorand kompetentně odpověděl na námitky z posudků, zaujal relevantní stanovisko k problémům vzešlým z diskuze a dokázal na ně pregnantně reagovat.

Komise navrhla udělit titul doktor (PhD.).

Podpis předsedy komise: